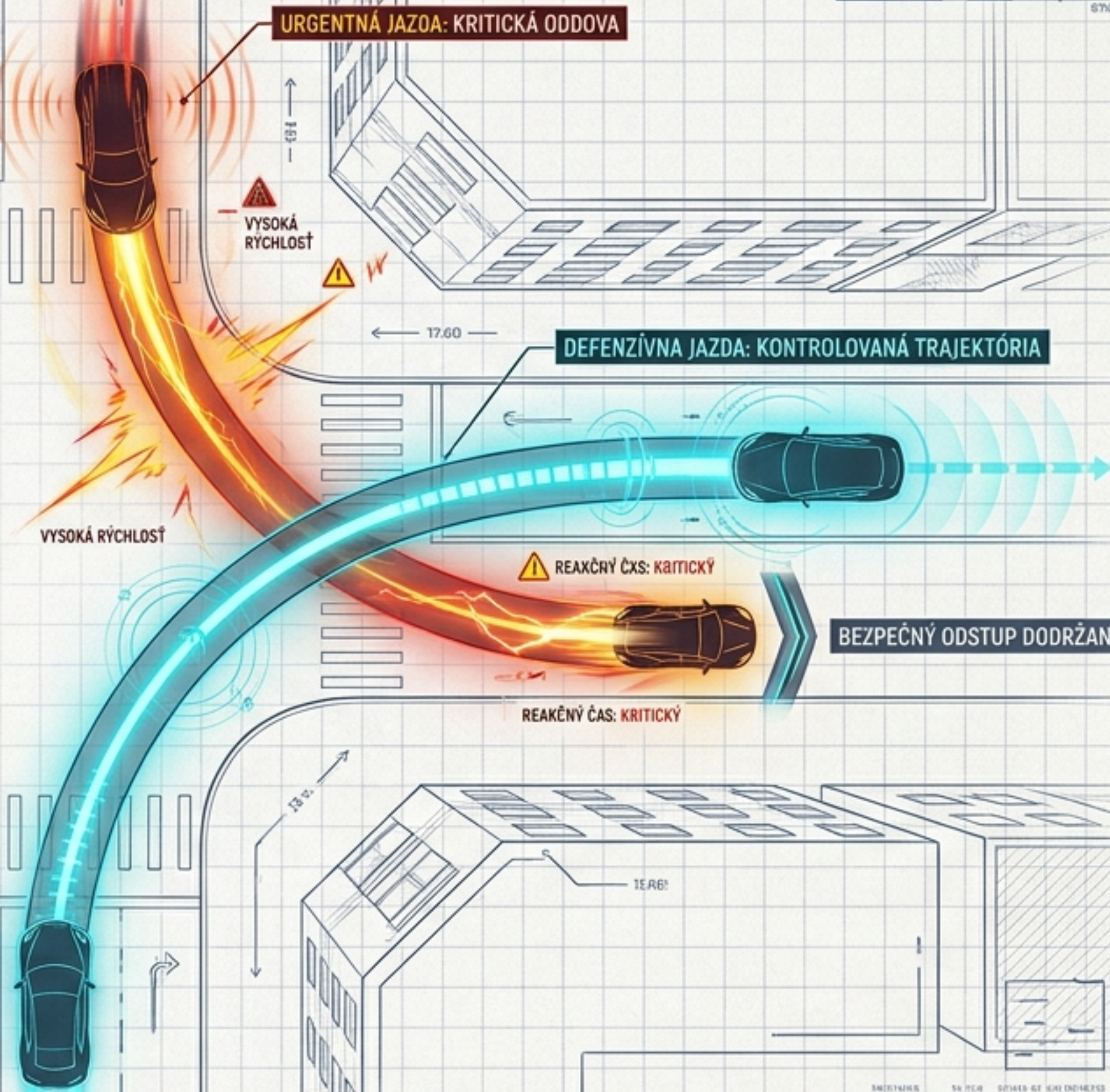
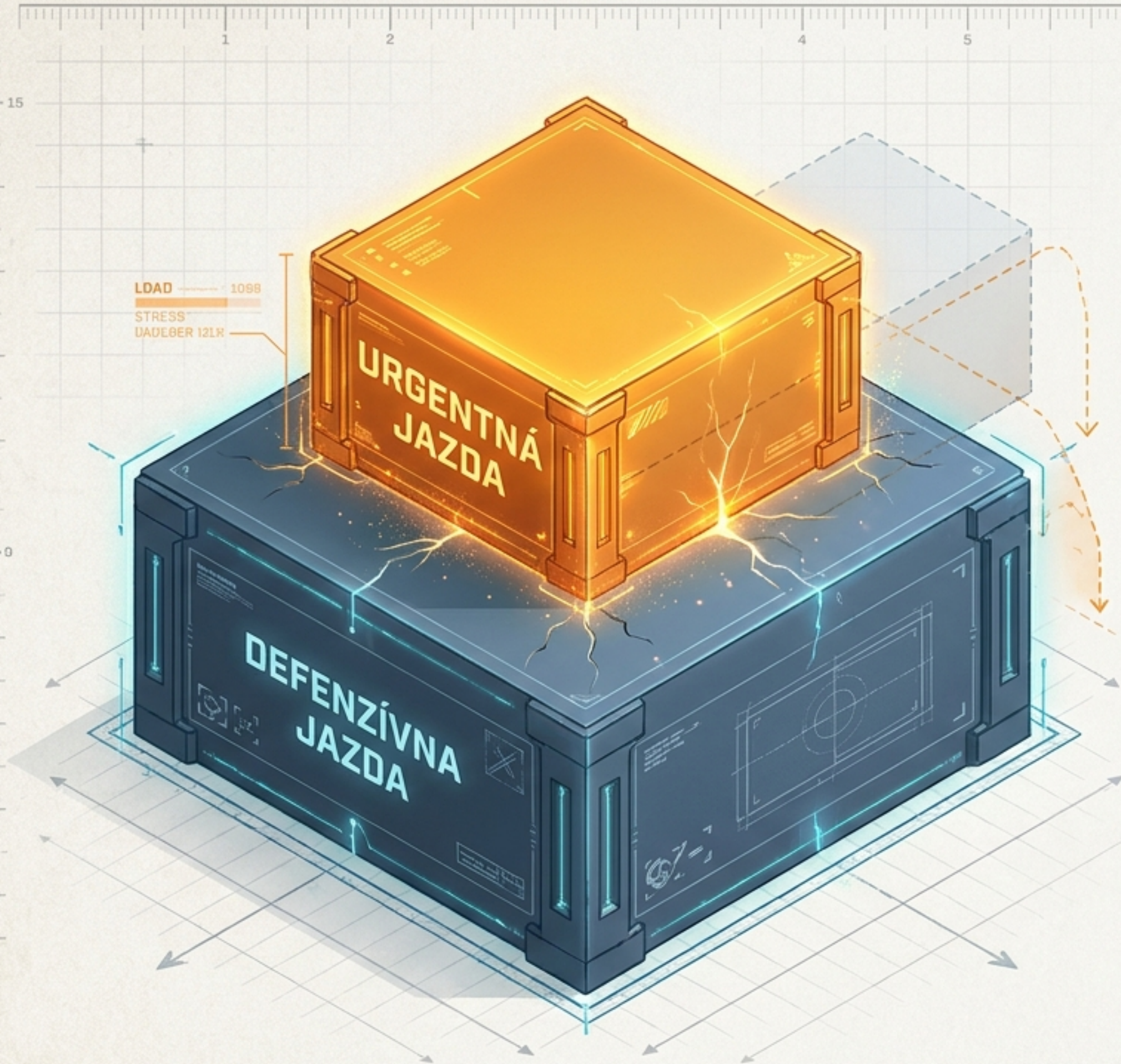

Defenzívna jazda vs. urgentná jazda — Kde je hranica?

Séria: VZ-TAK · Taktika jazdy (Diel 1)

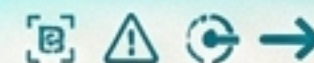
Bc. Martin Semanco | Zdravotnícky záchranár, RZP Leopoldov

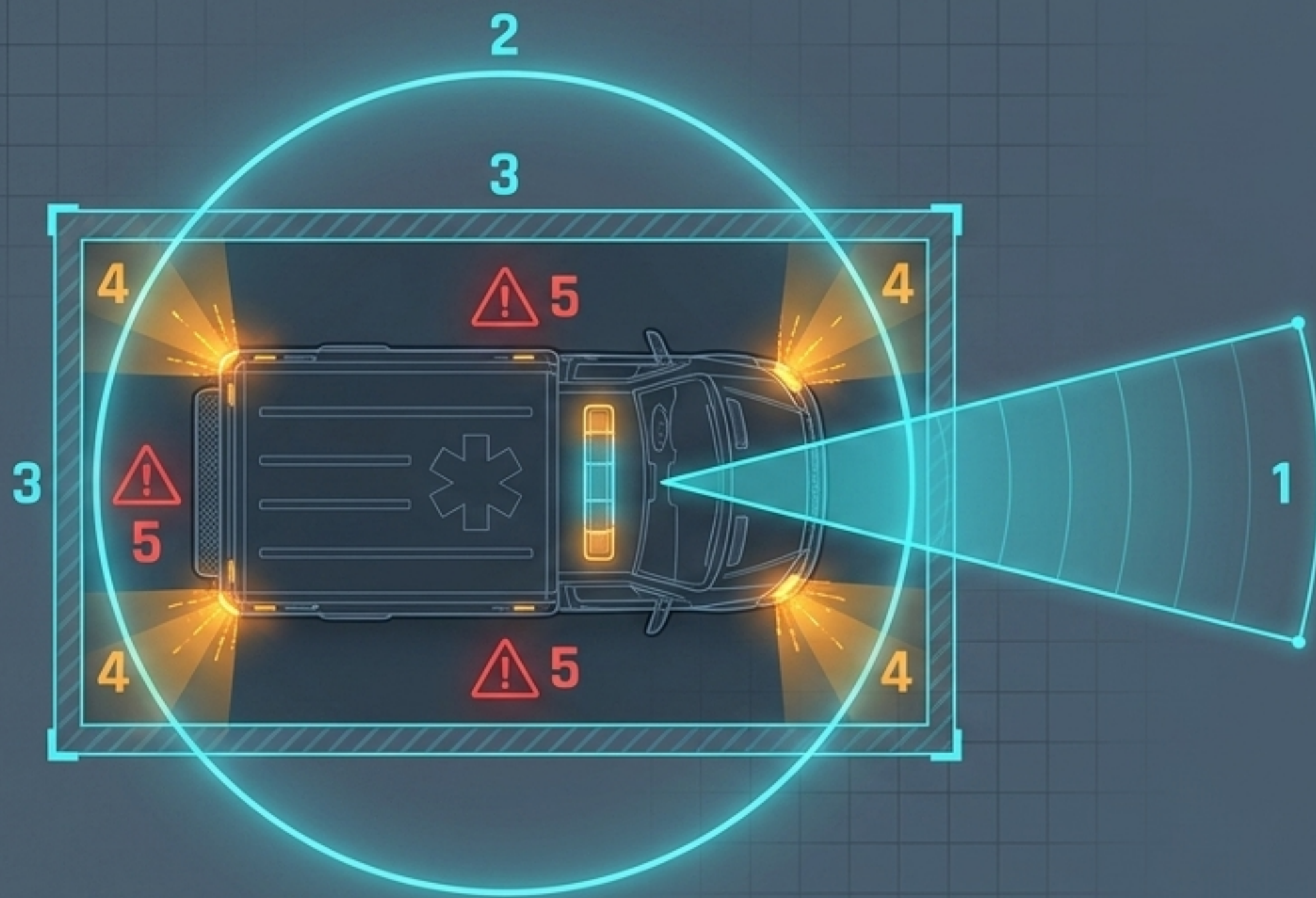

INSIGHT

Urgentná jazda nie je protikladom defenzívnej – je jej nadstavbou.

Jazdiť len defenzívne = pacient čaká.
Jazdiť len urgentne = ohrozenie všetkých.
Taktika je uprostred.

Smith System — 5 Princípov defenzívnej jazdy

- 1. Hľadaj ďaleko**
(15 sekúnd pred vozidlom)
- 2. Sleduj celý obraz**
(periférne, zrkadlá)
- 3. Udržuj voľný priestor**
(odstup vo všetkých smeroch)
- 4. Buď viditeľný**
(svetlá, zorné pole iných)
- 5. Predvídaj nepredvídateľné**
(nespoliehaj sa na iných)

Aktívna prednostná jazda
(Majáky + Siréna)

Ciel: **Najkratší čas**

Výnimky: § 41 Zákona č. 8/2009
(Červená, Rýchlosť, Protismer)

**Podmienka absolútnej
opatrnosti**

“Vodič vozidla s právom
prednostnej jazdy je **povinný
dbať na potrebnú opatrnosť**
tak, aby iných účastníkov
cestnej premávky **neohrozil.**”

INSIGHT

Táto povinnosť platí **bez ohľadu**
na rýchlosť, prioritu výjazdu alebo
stav pacienta.

	DEFENZÍVNA JAZDA	URGENTNÁ JAZDA	SPOLOČNÝ MENOVATEĽ
Rýchlosť	Predpísaná	Prekročená (primerane stavu)	Limitovaná fyzikou.
Semaforey	Rešpektuje	Prechádza na červenú (po overení)	Nutnosť vizuálneho kontaktu.
Pruhy	Vo vlastnom pruhu	Protismer/chodník (nevyhnutnosť)	Viditeľnosť situácie.
Vzdialenosť	Bezpečná vzdialenosť	Ešte väčšia vzdialenosť (kvôli vyššej rýchlosti)	Dostatočný reakčný čas.
Chodci na zelenej	Neohrozuje	Neohrozuje (absolútna rovnosť)	Zákon chodcov nevyníma.

Základný princíp "neohroziť" nevymizne. Pri urgentnej jazde je naopak ťažšie splniteľný.

VODIČ ZZS NESMIE OHROZIŤ OSTATNÝCH.

Základné pravidlo. Bez výnimky.

Taktická chyba 1: Ilúzia rýchlosti

Taktická hranica v meste:
60–70 km/h.

Toto nie je právny limit, ale **taktický**.
Nad touto hranicou vodič v meste stráca fyzickú schopnosť zastaviť pred nepredvídanou prekážkou z mŕtveho uhla (rohy, autá, zástavba).

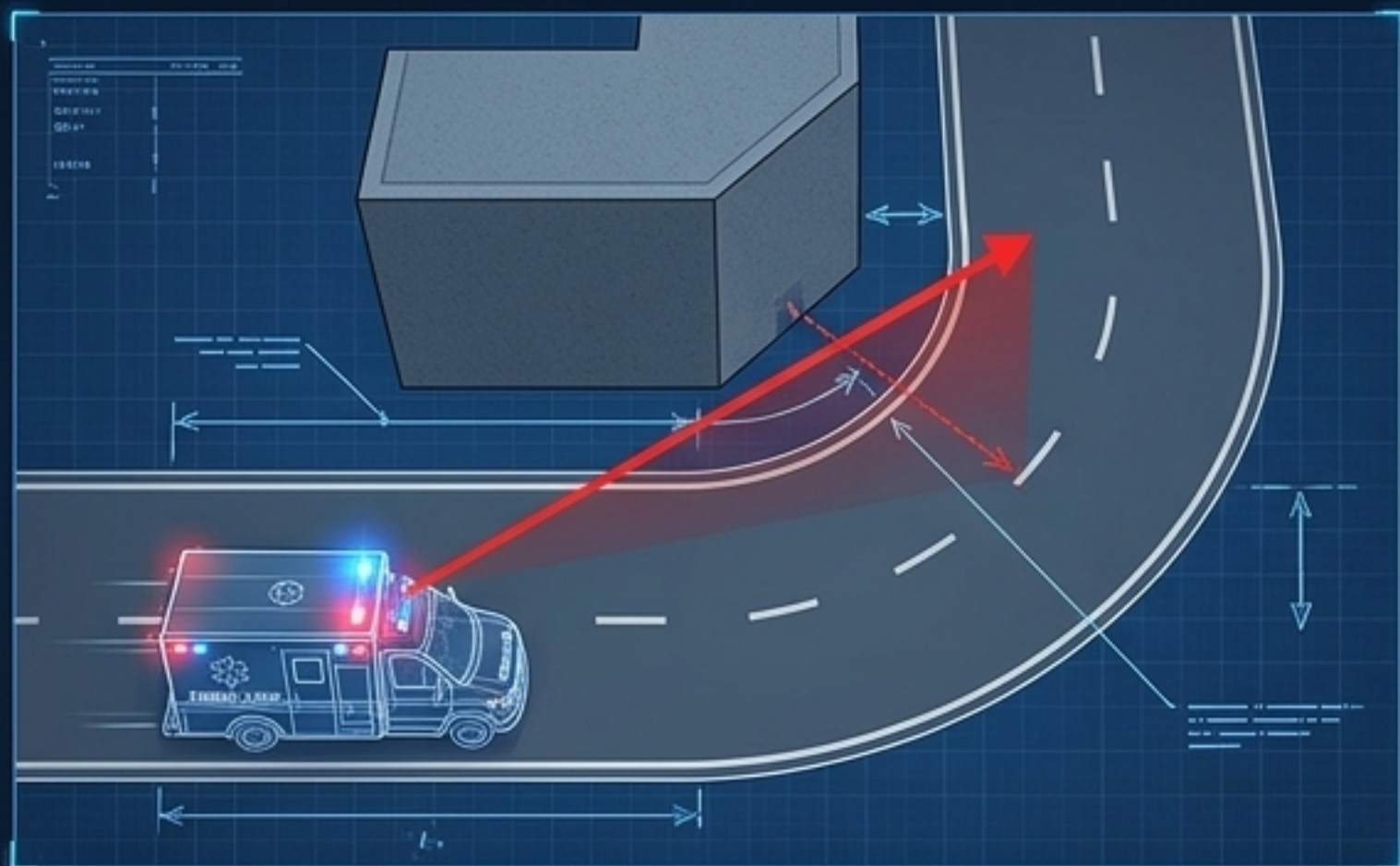

Taktická chyba 2: Akustická pasca na červenej

Siréna nie je záruka. Vodič v klimatizovanom aute s hudbou ťa počuje až na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov.

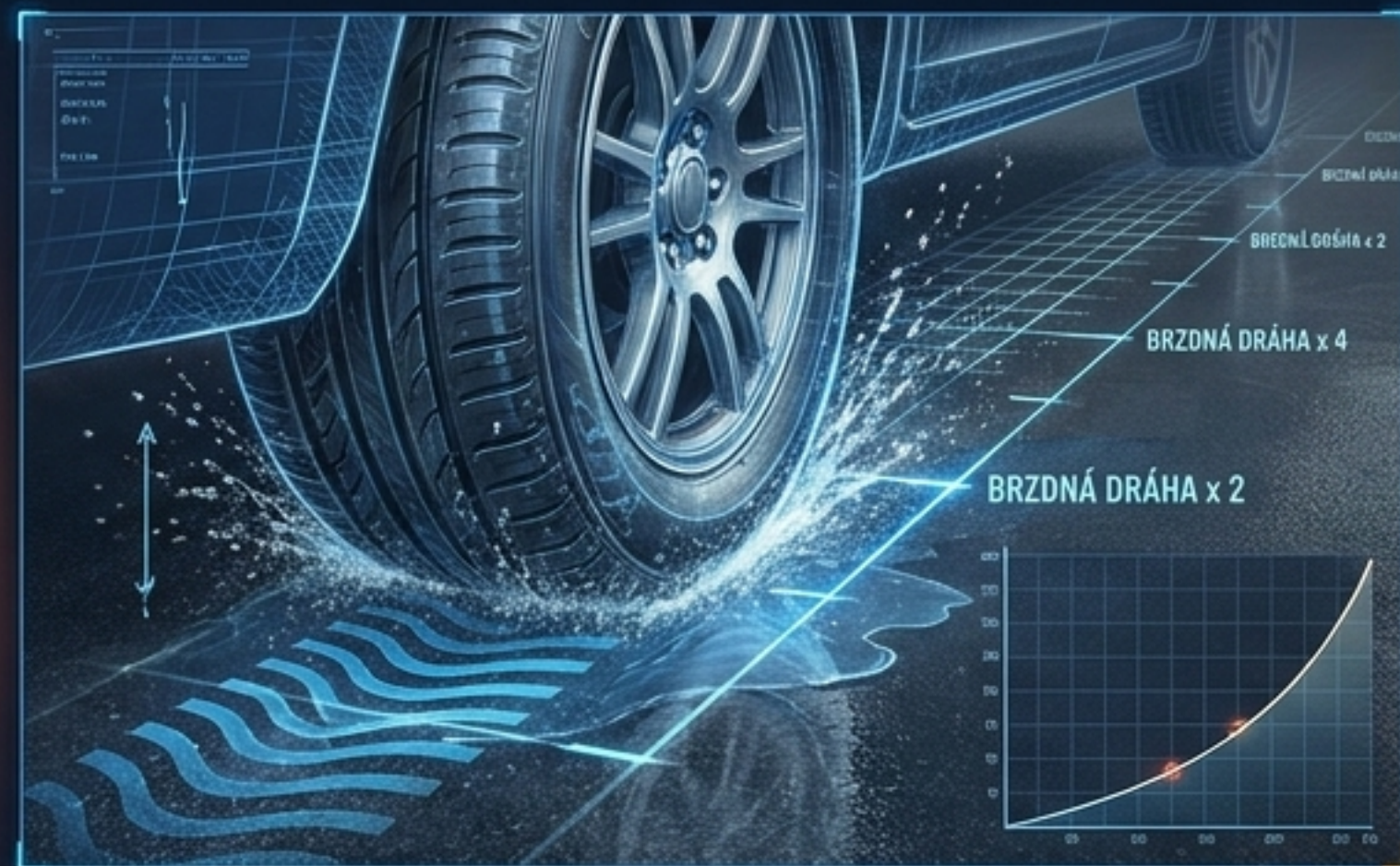
**Spomaliť -> Overiť všetky smery
-> Až potom pokračovať.**

Taktická chyba 3: Slepý protismer

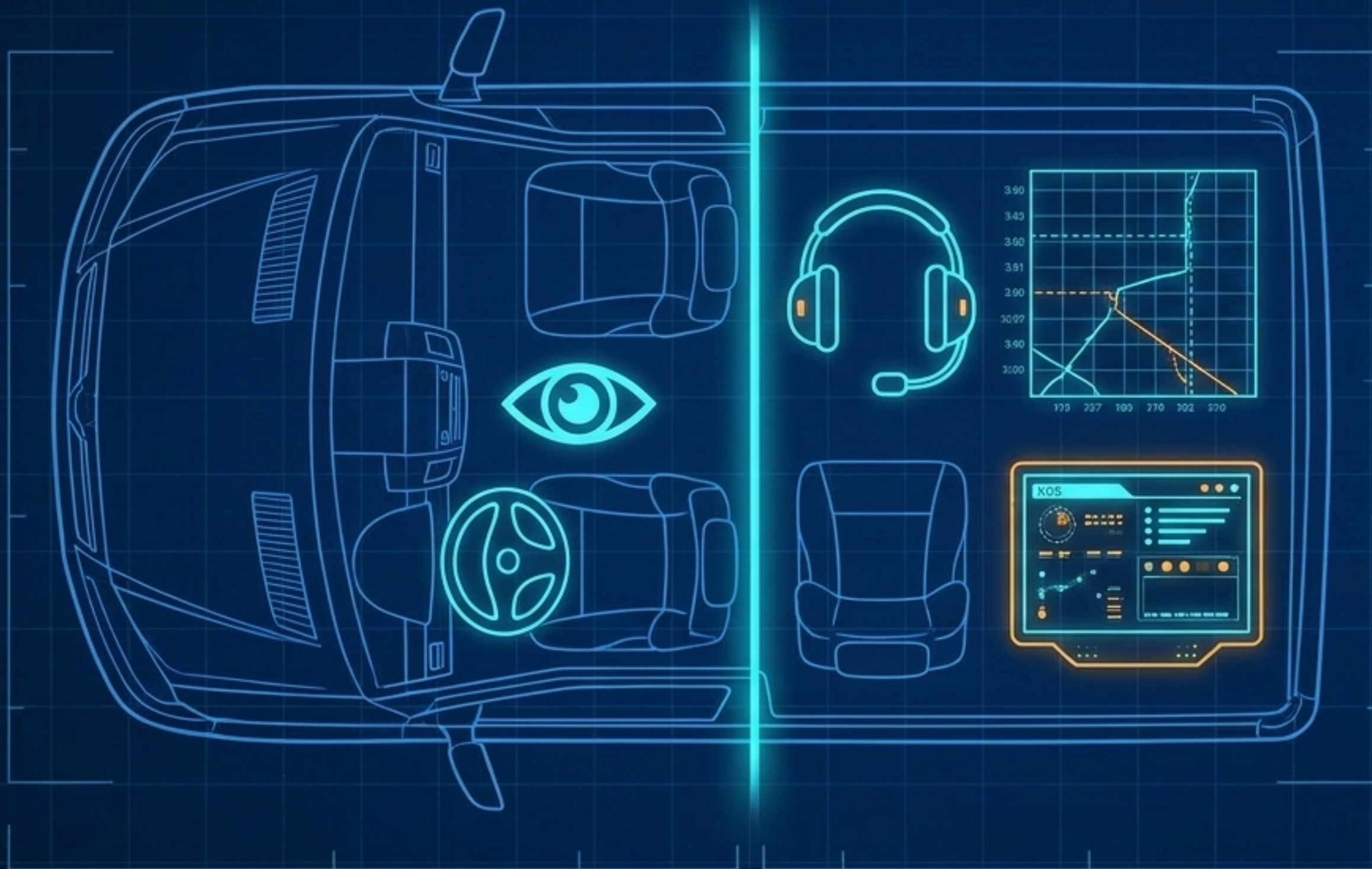

Vstup do protismeru za rohom
alebo horizontom bez vizuálneho
kontaktu je fatálne riziko

Taktická chyba 4: Ignorovanie adhézie

Mokrú vozovku, sneh a ľad
predlžujú brzdnú dráhu. Fyzika
neudeľuje výnimky na majáky.

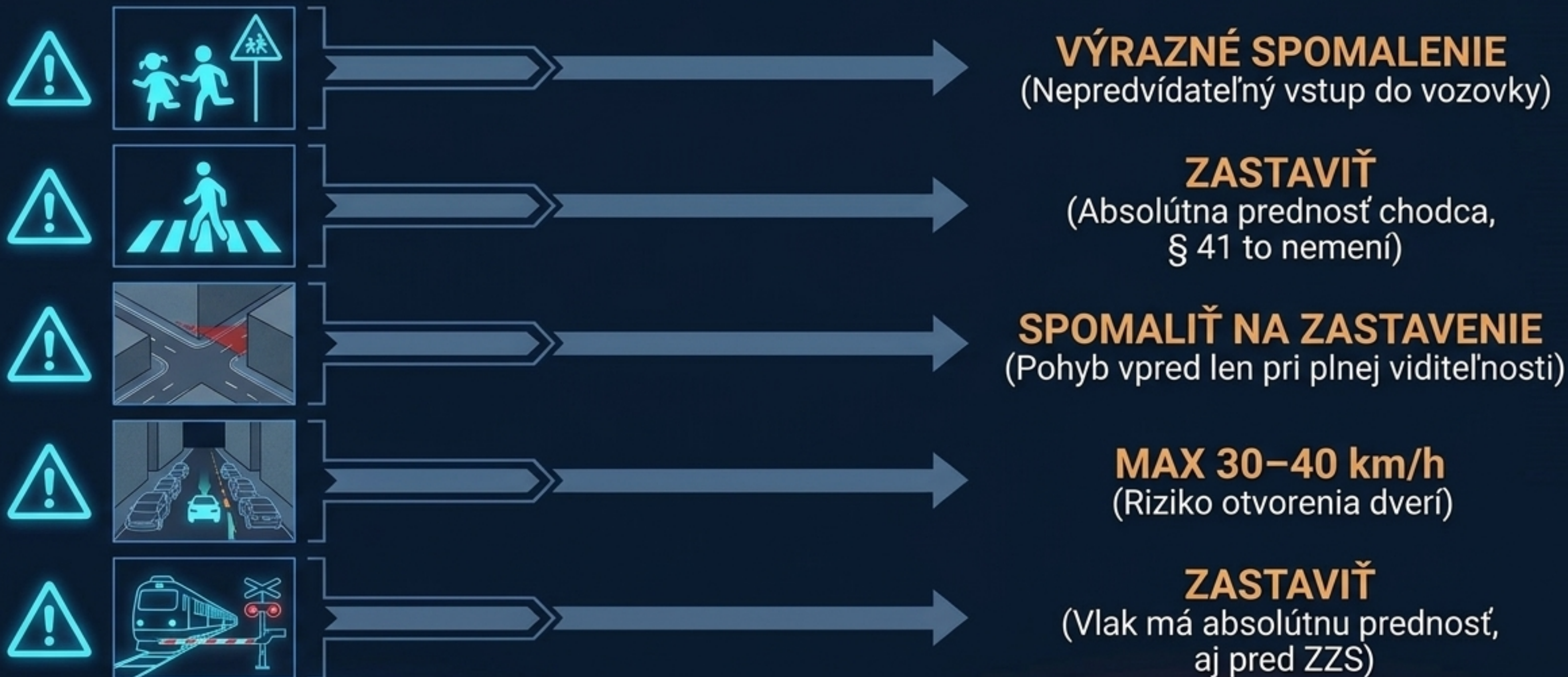

Taktická chyba 5:
Kognitívne preťaženie
(Rozptýlenie)

Bezpečnostný štandard
"Pilot / Co-Pilot"

- Vodič sa venuje
VÝHRADNE jazde.
- Záchranár na mieste
spolujazdca preberá
rádiostanicu,
komunikáciu s KOS
a navigáciu.

Dynamické prepínanie: Kedy prejsť späť do defenzívnej?

Scenár A: Prázdne nočné mesto

Situácia: Priorita 1, nočné mesto, rýchlosť 100 km/h.

Taktické zlyhanie: Prázdna ulica je klam. Eliminuje ruch, ale neeliminuje nepredvídateľné prekážky z tmy.

Taktická hranica 60-70 km/h platí aj v noci.

Scenár B: Červená bez overenia

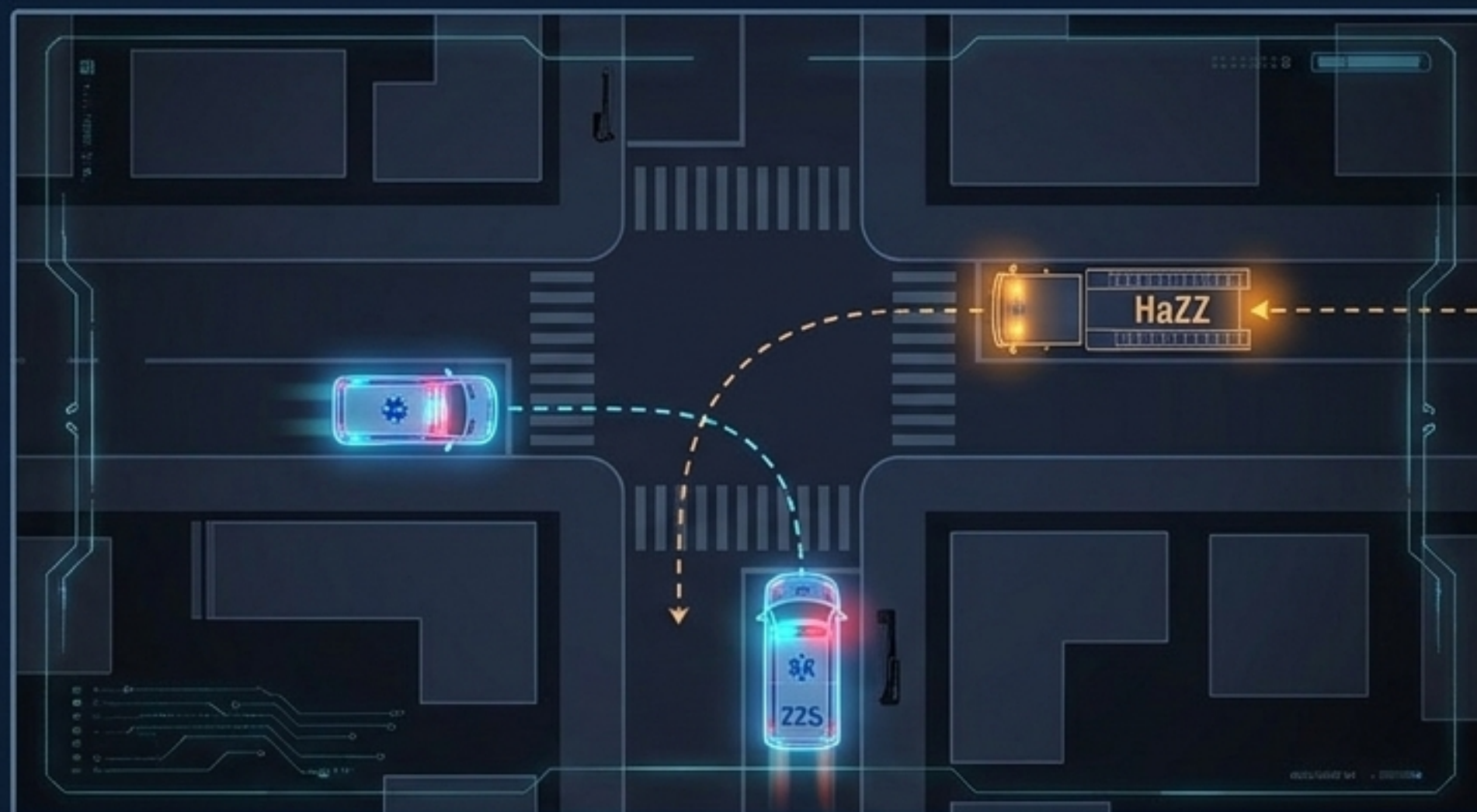
Situácia: Vodič spomalí na 30 km/h na červenej, ale plynule vojde do neprehľadnej križovatky.

Taktické zlyhanie: Najrizikovejší manéver. Ak nevidíš všetky smery, spomalenie nestačí.

Musíš zastaviť a počkať.

Scenár C: ZZS vs HaZZ.

Stretnutie prednostných vozidiel.
Obe vozidlá majú prioritu =
ani jedno nemá prednosť.
Nutná vizuálna koordinácia
a zastavenie.

Urgentná jazda nie je 'jazda naplno'. Je to neustále kalkulovanie rizika každú sekundu. Sebavedomie bez skúsenosti je nebezpečnejšie ako neistota.

Autor

Bc. Martin Semanco. Zdravotnícky záchranár, RZP Leopoldov. Záchranár s 15-ročnou praxou.

Zdroje

Zákon č. 8/2009 Z. z., § 41 ods. 1, | National Safety Council (NSC) - Smith System. |
Prehospital Emergency Care data.

Séria VZ-TAK - Taktika jazdy

1. Defenzívna vs. urgentná jazda (Tento modul)
2. Taktické polohovanie vozidla
3. Nočná jazda
4. Nepriaznivé podmienky
5. Tunely a úzke ulice